

Katedra bohemistiky PF UJEP

KLAUZURNÍ PRÁCE Z ČESKÉHO JAZYKA

Bakalářské studijní programy – Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura (jednooborové studium)

Český jazyk a literatura (dvouoborové studium)

Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání

Datum: **10. května 2024**

Jméno a příjmení:

Aprobace:

Identifikační číslo:

Disciplína	Počet bodů
Stylistika	
Syntax	
Morfologie	
Lexikologie a tvoření slov	
Fonetika a pravopis	
CELKEM	

Celkové hodnocení:

A

B

C

N

Student/-ka byl/-a seznámen/-a s výsledkem KP z ČJ

datum:

podpis:

Bek chystá pro děti Ukrajinců testy z češtiny

PRAHA Ministerstvo školství chystá testování ukrajinských a dalších zahraničních školáků z češtiny. Ověřit chce jejich znalosti jazyka. Podle toho pak chce nastavit opatření ve vzdělávání cizinců, pro které je český jazyk cizí řečí. Po jednání ministrů školství zemí V4, Pobaltí a Ukrajiny to řekl ministr Mikuláš Bek (STAN). Zástupci resortů školství se shodli na tom, že jednotlivé státy mají podobné problémy se zvládnutím vzdělávání uprchlíků. Týkají se právě jazykové přípravy, ale i nedostatku učitelů či potřebných údajů.

„Plošné testování je důležitou podmínkou pro to, abychom věděli, kam jsme se dnes dostali. Je zcela jasné, že zkušenosti s integrací ukrajinských dětí ukazují to, že jsme vlastně na rozdíl od zemí jako Německo a Rakousko nebyli připraveni na poskytování výuky češtiny pro cizince v dostatečném měříku,“ uvedl Bek. Zmínil přitom, že má zatím jen dílčí informace od školní inspekce.

Testování by mělo začít zhruba za dva měsíce. Bek zatím nepřiblížil, jakou by mělo mít podobu a zda se odehraje v jednom termínu ve všech školách. Výsledky by měly posloužit k nastavení opatření k lepšímu vzdělávání cizinců. Ministr řekl, že resort připravuje nové regulace učitelských profesí. Část budoucích učitelů cizích jazyků by se tak mohla připravovat na výuku češtiny pro cizince.

STYLISTIKA

1. a) Do které funkčněstylové oblasti byste zařadili přiložený text?

b) Do které její podoblasti náleží?

c) Určete slohový útvar textu.

d) Které slohové postupy se v textu dominantně uplatňují?

2. a) Jak je text členěn z hlediska horizontálního?

b) Vyjádřete téma:

2. odstavce

3. odstavce

3. Které prostředky vertikálního členění se v textu uplatňují a s jakou funkcí?

prostředek

funkce

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Označte všechny možnosti, které náležitě charakterizují titulek. Titulek je:

a) statický, b) dynamický, c) konkrétní, d) neurčitý, e) informačně nasycený,

f) informačně neúplný.

5. K následujícím slovům přiřaďte na základě jejich výskytu v textu adekvátní slohový příznak. Vybírejte přitom ze škály: výraz knižní, neutrální, hovorový.

uprchlík

.....

odehraje se

.....

resort

.....

SYNTAX

1. Znázorněte stavbu následujícího souvětí náležitým plošným schématem, v kterém budou údaje o jednotlivých větách (způsob připojení, větněčlenská funkce, sémantický vztah).

„Plošné testování je důležitou podmínkou pro to, abychom věděli, kam jsme se dnes dostali, je totiž zcela jasné, že zkušenosti s integrací ukrajinských dětí ukazují to, že jsme vlastně na rozdíl od zemí jako Německo a Rakousko nebyli připraveni na poskytování výuky češtiny pro cizince v dostatečném měříku,“ uvedl Bek a zmínil přitom, že má zatím jen dílčí informace od školní inspekce.

2. V následujících větách podtrhněte subjekt a predikát a určete jejich druh:

a) *Je zcela jasné, že zkušenosti s integrací ukrajinských dětí ukazují na nepřipravenost výuky pro cizince.*

Subjekt:

Druh:

Predikát:

Druh:

b) *Několik budoucích učitelů cizích jazyků by se tak mohlo připravovat na výuku češtiny pro cizince.*

Subjekt:

Druh:

Predikát:

Druh:

3. Vypište z textu přístavek těsný:

4. Podtrhněte ve výpovědi základové větné členy dané valenčním potenciálem VF. Obohat'te výpověď o potenciální (zde nerealizovanou) pozici. Zapište GVV.

Po jednání ministrů školství zemí V4, Pobaltí a Ukrajiny to řekl ministr Mikuláš Bek.

Výpověď s potenciální pozicí:

GVV:

5. V následujících výpovědích určete nutnostní a voluntativní modalitu (včetně modálního významu) a pojmenujte prostředky, jimiž je vyjádřena. Mají tyto prostředky něco společného?

a) *Podle toho pak chce nastavit opatření ve vzdělávání cizinců.*

b) *Výsledky by měly posloužit k nastavení opatření k lepšímu vzdělávání cizinců.*

c) *Část budoucích učitelů cizích jazyků by se tak mohla připravovat na výuku češtiny pro cizince.*

MORFOLOGIE

1. Určete slovnědruhovou platnost následujících slov v textu:

- a) *jednání*
- b) *právě* (1. odst. 5. řádek)
- c) *či*
- d) *testování*
- e) *budoucí*

2. Určete deklinační vzor níže uvedených jmen:

- a) *opatření*
- b) *integrace*
- c) *cizinec*
- d) *čeština*
- e) *dostatečný*

3. Utvořte:

- a) přechodník přítomný činný pro maskul. sg.
slovesa *chystat*
- b) přechodník minulý činný pro neutrum sg.
slovesa *uvést*
- c) imperativ pro 1. osobu pl. slovesa
vědět

4. Napište latinský ekvivalent:

- a) předložka
- b) 3. stupeň přídavných jmen

5. Uved'te:

- a) přičestí trpné pro maskulinum neživ. pl.
infinitivu *odehrát*
- b) přičestí trpné pro fem. sg.
infinitivu *připravovat*

6. Napište:

- a) instr. pl. substantiva *Ukrajinec*
- b) nom. pl. (mask. živ.) adjektiva *jednotlivý*
- c) gen. pl. substantiva *regulace*

LEXIKOLOGIE A TVOŘENÍ SLOV

1. Proved'te morfematický rozvor následujících slov a jednotlivé morfémy popište. Použijte k tomu domácí lingvistickou terminologii, příp. terminologii mezinárodní.

učitel

český

ověřit

2. Vypište z textu:

a) apelativní sousloví

b) zkratku

c) toponymum

d) chrématonymum

e) antroponymum

3. Uved'te, jak byla utvořena následující dvě slova. Vybírejte přitom z nabídky:

a) komplexním způsobem kompozičně-konverzním, b) prefixálně-konverzní derivací,

c) prefixací.

Pobaltí

posloužit

4. K následujícím slovům napište jejich jednoslovné domácí synonymum. Vycházejte přitom z jejich lexikálního významu v textu.

testování

integrace

FONETIKA A PRAVOPIS

1. Proved'te fonetickou transkripci (českou transkripční soustavou).
 - a) *Advokátku, Zkoušení z filozofie, jazzový zpěvák, nevinné oběti, brzký příchod z návštěvy, nebezpečný člověk, dovoz z Afriky, sedm zpráv na novinkách cz.*
 - b) *Pyly z květů a trav poletují ve vzduchu o čtrnáct dní dříve, než je běžné, a alergiky může jarní alergie zaskočit už nyní.*
2. Vypište 3 slova z předchozího úkolu 1a), v nichž došlo k asimilaci znělosti:
3. Podtrhněte slabiky, v jejichž stavbě jsou souhlásky *r, l, m* jádrem:
vytrhl, rok, lak, sedmnáct, lstivý, řekl, osmák
4. Označte výpovědi ukončené konkluzivní kadencí:
 - a) Jak se dostaneme k ústeckému nádraží?
 - b) Můžeš mi pomoci s úkolem?
 - c) Nerozuměl jsem učitelčíným pokynům.
 - d) Chcete se seznámit s mými kamarády?
 - e) Kde sídlí rektorát UJEP?
5. a) Vypište z úkolu 5b) (viz níže) konsonanty, kterým jsou podle způsobu artikulace úžinové:

b) U následujících souhlásek určete znělost (Z/N):

v r p m s č ň

6. Označte pouze správná tvrzení:

- a) Takty v ČJ poznáme podle mezi nimi realizované polokadence.
- b) Kodou slabiky je souhláska nebo souhlásková skupina.
- c) Foném je jednotkou řeči.
- d) Jednou ze zadopatrových okluzív je ŋ.
- e) Český pravopis je fonetický.

7. **Označte (zakroužkujte)** nesprávně zapsané výpovědi a všechny jazykové chyby v nich **opravte**.

a) I kdyby se dnes pracovníci státních úřadů rozhodly zastavit prodej zámku Štířín, jak žádají někteří kritici, už bude ztěžší možné zvrátit, aby zámek nezamířil do soukromých rukou.

b) Do zemí střední Evropy migrují nové druhy komárů, s nimiž přicházejí nová onemocnění.

c) Léčba spočívá v opakovaných injekcích látky, která dospělé červy v psím těle usmrtí.

d) K vůli rostoucím teplotám dochází k migraci parazitů a nové druhy se začínají objevovat i v zemích, kde se dříve nevyskytovali.

e) Milanovi jsme vrátily knihy, které nám půjčil před zkouškou.

f) U lůžka, kde pacient absolvoval svoji léčebnou kúru byla instalována závěsná prostěradla, která měla na horním konci zvoneček k přivolání pomoci.

g) Myslivec dobil zraněného srnce.

h) Máme zpravené auto, tak konečně můžeme navštívit tetu v Příbyslavě.

i) Hlavním důvodem vzniku chráněných krajinných oblastí se stala potřeba chránit unikátní skalní města.

j) Lyšaj smrtihlav patří mezi největší motýli v ČR.